

LO-ekonomernas prognos:

Sverige går in i en lågkonjunktur nästa år

Världsekonomin befinner sig i en mycket turbulent period. Pandemin och den snabba efterföljande återhämtningen tillsammans med Rysslands krig i Ukraina har inneburit en rad chocker för världsekonomin. Som en konsekvens har vi i Sverige, liksom stora delar av världen, under 2022 upplevt den högsta inflationstakten på över tre decennier.

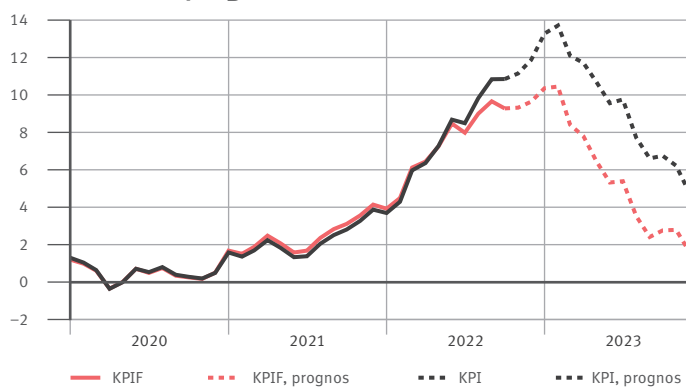
Svensk ekonomi krymper under 2023

Vi bedömer att svensk BNP minskar med 1,0 procent nästa år. Den negativa utvecklingen drivs i huvudsak av kraftigt minskad hushållskonsumtion och minskande bostadsinvesteringar. Fallande reallöner, stigande räntor och en svagt

åtstramande finanspolitik gör att hushållens konsumtion minskar. Samtidigt bidrar Riksbankens räntehöjningar till prisfall på bostäder. Det leder i sin tur, tillsammans med det slopade investeringsstödet för hyresrätter, till att bostadsbyggandet minskar kraftigt. BNP-fallet mildras något av ökande nettoexport och kommunal konsumtion, men riskerna för en djupare nedgång är betydande.

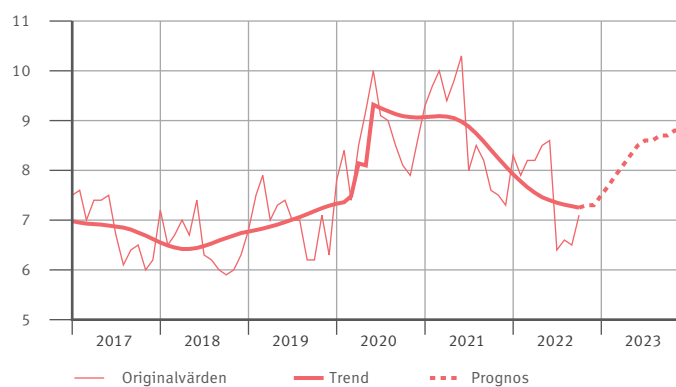
Vår prognos för inflationen är att den når sin kulmen i början av 2023 för att sedan falla tillbaka i långsam takt under året.

KPI- och KPIF-prognos

Källa: SCB (AKU), egna beräkningar.

Arbetslösheten

Källa: Riksbanken, egna beräkningar.

Ökande arbetslöshet

Arbetslösheten kommer öka under nästa år. Men den negativa tillväxten bedöms inte slå igenom fullt ut på arbetsmarknaden då företag med rekryteringsutmaningarna i färskt minne och med förhoppningar om ett kort krisförlopp väljer att behålla fler anställda än vad de på kort sikt behöver. Detta leder till en tillfälligt försämrad produktivitet.

Den stigande arbetslösheten förklaras dels av en viss minskning i sysselsättningen, dels av en fortsatt tillväxt i arbetskraften även under 2023. På helårsbasis är vår prognos att arbetslösheten stiger från 7,5 procent 2022 till 8,3 procent 2023.

Ekonomisk politik

Svenska ekonomi har inte visat några tendenser till överhettning under 2022. Arbetslösheten är fortsatt hög – högre än innan pandemin – samtidigt som löneglidningen är mycket begränsad.

Den höga inflationen beror enligt vår bedömning inte på ett högt inhemskt efterfrågetryck utan är ett resultat av omvärldsutvecklingen som drivit upp vissa priser, framför allt på energi. Inflationen breddas när dessa prisökningar sprider sig i värdekedjorna och ger därtill företagen möjlighet att använda pristurbulensen för att öka sina vinstmarginaler.

LO-ekonomerna anser inte att den ekonomiska politiken bör vara åtstramande i dagens ekonomiska läge. Snarare motiverar den förväntade konjunkturförsämringen 2023 en mer expansiv och välriktad stabiliseringspolitik.

STOPP FÖR YTTERLIGARE RÄNTEHÖJNINGAR.

Den förda penningpolitiken är stramare än vad som kan motiveras utifrån det svenska konjunkturläget och det inhemska inflationstrycket. Riksbanken bör avstå från ytterligare räntehöjningar.

Då penningpolitiken är alltför stram behöver finanspolitiken vara mer offensiv för att säkerställa en sammantagen balanserad utveckling.

Nyckeltal

Tabell

Procentuell förändring, respektive procent av arbetskraften

	2021	2022p	2023p
BNP i världen	5,9	3,1	2,2
BNP i Sverige	4,9	2,7	-1,2
BNP i Sverige, kalenderkorrigerat	4,7	2,7	-1,0
Arbetade timmar	2,3	1,9	-0,6
Arbetslöshet, 15-74 år	8,8	7,5	8,3
KPI	2,2	8,3	9,4
KPI-F	2,4	7,6	5,6

Källa: OECD, SCB, Egna beräkningar

Finanspolitiken bör inriktas mot att:

SKYDDA HUSHÅLLEN MOT DE VÄRSTA INFLATIONSEFFEKTERNA

Hushållen hamnar tydligt i kläm när priserna rusar och behöver stöd för att klara vintern. Bland annat krävs fler åtgärder för att få kontroll på elpriserna. Barnbidraget och arbetslöshetsförsäkringen bör höjas och amorteringskravet pausas.

SATSA PÅ INFLATIONSÄMPANDE INVESTERINGAR

Det finns inga inflationsrisker i ökade offentliga investeringar i yrkesutbildning, ny elproduktion eller energieffektivisering. Tvärtom har den här typen av åtgärder potential att sänka priserna och möjliggöra tillväxt inom expanderande sektorer. Antalet lediga jobb i ekonomin är för konjunkturläget anmärkningsvärt högt. Med rätt kompetens kan de som nu riskerar att sägas upp snabbt hitta nya jobb. Investeringarna i utbildning och arbetsmarknadspolitik liksom i klimatomställningen behöver förstärkas kraftigt.

DÄMPA KONJUNKTURNEDGÅNGEN GENOM ATT VÄRNA VÄLFÄRDEN OCH BOSTADSBYGGANDET

De kommunala välfärdstjänsterna ska tillfredsställa ett stigande behov från en åldrande befolkning. Det kräver ytterligare resurser för att upprätthålla kvaliteten och klara rekryteringsbehoven. Nu riskerar underfinansiering av kommunsektorn i stället leda till inställda anställningsplaner. Bostadsbehovet är fortsatt stort. Åtgärder bör vidtas för att lindra den kraftiga nedgången i bostadsbyggandet. Särskilt finns behoven att stärka hyresrätternas ekonomiska villkor nu när de statliga investeringsstöden slopats och skattesystemet gynnar det ägda boendet över det hyrda.

Direktlänk

Läs mer i rapporten
Ekonomiska utsikter – hösten 2022
Ladda ned direkt eller beställ från
LO distribution: lo.shop.strd.se

Landsorganisationen i Sverige
Barnhusgatan 18,
105 53 Stockholm
www.lo.se